USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1845

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku v oblasti průmyslu založeného na biotechnologiích na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku v oblasti průmyslu založeného na biotechnologiích na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0034/2020),

A. vzhledem k tomu, že společný podnik pro průmysl založený na biotechnologiích (dále jen „společný podnik“) byl zřízen jako partnerství veřejného a soukromého sektoru nařízením (EU) č. 560/2014 na období 10 let s cílem propojit všechny příslušné zúčastněné strany a přispět k tomu, aby se Unie stala klíčovým hráčem v oblasti výzkumu, demonstrací a zavádění pokročilých výrobků z biologických materiálů a biopaliv;

B. vzhledem k tomu, že podle článků 38 a 43 finančních předpisů společného podniku přijatých rozhodnutím správní rady dne 14. října 2014 připravil roční účetní závěrku pro společný podnik za rok 2018;

C. vzhledem k tomu, že zakládajícími členy společného podniku jsou Unie zastoupená Komisí a průmysloví partneři zastoupení Konsorciem průmyslu založeného na biotechnologiích (dále jen „konsorcium BIC“);

Obecné souvislosti

1. konstatuje, že maximální příspěvek Unie na činnosti společného podniku činí 975 000 000 EUR a je vyplácen z programu Horizont 2020; konstatuje, že průmysloví partneři společného podniku mají po dobu jeho fungování poskytnout zdroje ve výši nejméně 2 730 000 000 EUR, a to v podobě věcných a peněžních příspěvků nejméně v hodnotě 182 500 000 EUR na operativní činnosti společného podniku a věcných příspěvků nejméně v hodnotě 1 755 000 000 EUR na provádění dalších činností mimo pracovní plán společného podniku;

2. konstatuje, že 19 ze 101 návrhů přijatých v rámci výzvy k předkládání návrhů z roku 2018 bylo ke konci roku 2018 ve fázi přípravy grantové dohody; kromě toho konstatuje, že začátkem roku 2018 obsahoval program společného podniku portfolio 101 probíhajících projektů s celkem 1 169 účastníky z 35 zemí a o celkové hodnotě grantů 499 000 000 EUR;

3. konstatuje, že cíle společného podniku nelze řešit prostřednictvím tradičních unijních nástrojů; poukazuje na to, že společný podnik zajistil strukturující účinek tím, že propojil odvětví a subjekty směrem k vytvoření nových hodnotových řetězců a uvolnil rostoucí investice na rozvoj inovací v průmyslu založeném na biotechnologiích; dále konstatuje, že úkolem společného podniku je uplatňovat Strategický program pro inovace a výzkum (SIRA), který vyvinulo konsorcium BIC a schválila jej Komise;

4. konstatuje, že účinná komunikace je nezbytnou součástí úspěšných projektů financovaných Unií; považuje za důležité zvýšit viditelnost úspěchů společného podniku a šířit informace o jeho přidané hodnotě; vyzývá společný podnik, aby prosazoval proaktivní komunikační politiku tím, že bude o výsledcích svého výzkumu informovat veřejnost, např. prostřednictvím sociálních sítí nebo jiných sdělovacích prostředků, a zvyšovat tak povědomí veřejnosti o dopadu podpory Unie, se zvláštním ohledem na uplatnění na trhu;

5. žádá Účetní dvůr, aby posoudil přiměřenost a spolehlivost metodiky výpočtu a oceňování věcných příspěvků; žádá, aby toto posouzení vyhodnotilo podobu a důkladnost pokynů pro provádění postupu v oblasti věcných příspěvků, aby se napomohlo procesu plánování, podávání zpráv a certifikace věcných příspěvků;

Rozpočtové a finanční řízení

6. konstatuje, že zpráva Účetního dvora o ověření účetní závěrky společného podniku za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) zjišťuje, že roční účetní závěrka společného podniku ve všech významných ohledech věrně zobrazuje jeho finanční situaci k 31. prosinci 2018 a výsledky jeho hospodaření a peněžní toky za daný rok v souladu s ustanoveními finančního nařízení a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise;

7. konstatuje, že roční účetní závěrka společného podniku uvádí, že konečný disponibilní rozpočet na rok 2018 obsahoval prostředky na závazky ve výši 121 231 820 EUR a prostředky na platby ve výši 118 126 520, přičemž míra čerpání činila 99 % u prostředků na závazky a 71 % u prostředků na platby;

8. konstatuje, že prostředky na platby byly využity převážně na předběžné financování grantových dohod, které vzešly z výzev k podávání návrhů z roku 2017, a na průběžné platby na projekty, které vzešly z předešlých výzev k podávání návrhů; dále konstatuje, že nižší míra plnění u prostředků na platby byla způsobena zpožděními u některých pravidelných zpráv a výkazy nákladů, které byly výrazně nižší než rozpočet schválený v grantových dohodách;

9. konstatuje, že z maximální částky 975 000 000 EUR peněžních příspěvků Unie, které mají být společnému podniku přiděleny během doby jeho trvání, přispěla Unie do konce roku 2018 celkovou částkou 264 600 000 EUR;

10. vyjadřuje znepokojení nad tím, že průmysloví partneři vykázali ze 757 900 000 EUR, kterými měli přispět na operativní činnosti a správní náklady společného podniku, věcné příspěvky ve výši pouhých 36 800 000 EUR na operativní činnosti a správní rada potvrdila příspěvky průmyslových partnerů na správní náklady společného podniku ve výši 21 200 000 EUR (12 100 000 EUR v podobě věcných příspěvků a 9 100 000 EUR v podobě peněžních příspěvků);

11. na základě zprávy Účetního dvora bere na vědomí, že v roce 2018 provedl společný podnik přezkum s cílem aktualizovat členský status jeho členských subjektů jakožto hlavní základny pro potvrzování a uznávání věcných příspěvků průmyslových partnerů na operativní činnosti společného podniku; s potěšením konstatuje, že přezkum je považován za osvědčený postup a že by měl být prováděn pravidelně;

12. lituje skutečnosti, že z minimálně 182 500 000 EUR peněžitých příspěvků, kterými měli průmysloví partneři přispět na provozní náklady společného podniku, bylo do konce roku 2018 vyplaceno pouze 800 000 EUR, a v důsledku toho se Komise na konci roku 2018 rozhodla snížit rozpočet společného podniku na rok 2020 ve výši 205 000 000 EUR o 140 000 000 EUR; se znepokojením konstatuje, že existuje vysoké riziko, že minimální výše peněžitých příspěvků nebude do konce doby trvání společného podniku dosaženo;

Výkonnost

13. konstatuje, že dostupné specifické klíčové ukazatele výkonnosti společného podniku svědčí o postupu správným směrem; vítá skutečnost, že společný podnik funguje účinně a jeho průměrná výkonnost měřená třemi hlavními klíčovými ukazateli výkonnosti programu Horizont 2020 přesahuje cíle stanovené v roce 2018;

14. se znepokojením bere na vědomí hodnotu pákového efektu 1,88 na konci roku 2018, což neodpovídá očekávání; se znepokojením konstatuje, že dosahovaný pákový efekt se od roku 2015 snižuje, vyzývá společný podnik, aby přijal kroky k dosažení cílového pákového efektu 2,86 za celé období let 2014 až 2020;

15. konstatuje, že výzvy společného podniku k podávání návrhů jsou plně otevřené a umožňují účast jakékoli zúčastněné strany; vítá výrazné úsilí společného podniku při sdělování jeho cílů a výsledků a také jeho výzvy zúčastněným stranám v Unii prostřednictvím jeho akcí, zasedání a webových stránek;

16. bere na vědomí skutečnost, že odborníci potvrzují, že společný podnik přitáhl uspokojivou míru účasti nejlepších unijních aktérů v oblastech vybraných hodnotových řetězců; konstatuje, že bylo dosaženo správné rovnováhy, pokud jde o účast průmyslového odvětví, které představuje 61 % celkového počtu účastníků; zdůrazňuje skutečnost, že 54 % soukromých subjektů vytvářejících zisk jsou malé a střední podniky a 27 % jsou velké podniky;

17. konstatuje, že v roce 2018 zahrnovaly činnosti společného podniku uzavření 17 grantových dohod, které byly výsledkem výzvy k podávání návrhů z roku 2017, takže na konci roku 2018 činil celkový počet dohod v portfoliu společného podniku 82; dále konstatuje, že společný podnik v roce 2018 úspěšně uskutečnil výzvu k podávání návrhů; konstatuje, že postup byl zahájen před koncem roku 2018 a bylo vybráno 19 návrhů;

18. konstatuje, že kvůli koncepci výzvy k podávání návrhů v roce 2018 a řízení systému pro stanovování pořadí návrhů zůstalo jedno ze stěžejních témat výzvy bez financování, přestože byly přijaty způsobilé a vysoce hodnocené návrhy týkající se obou témat;

19. s uspokojením konstatuje, že společný podnik v roce 2018 dosáhl poměrně vyváženého zastoupení žen a mužů ve svých různých orgánech (vědecký výbor: 60 % žen a 40 % mužů; skupina zástupců členských států: 59 % žen a 41 % mužů; programová kancelář: 61 % žen a 39 % mužů; odborníci na hodnocení (výzva k podávání návrhů 2018) 48 % žen a 52 % mužů; projektoví koordinátoři: 45 % žen a 55 % mužů) s výjimkou řídící rady (20 % žen a 80 % mužů); bere na vědomí připomínku Společného podniku, že nemá na složení své řídící rady žádný vliv; s uspokojením bere na vědomí vyvážené zastoupení žen a mužů mezi zaměstnanci zapojenými do projektů Společného podniku (46 % žen a 54 % mužů);

Zadávání zakázek a přijímání pracovníků

20. konstatuje, že na konci roku 2018 měl společný podnik 23 zaměstnanců a že tedy došlo k úplnému naplnění plánu pracovních míst; konstatuje, že v roce 2018 byla zahájena dvě výběrová řízení, jedno na smluvního zaměstnance a druhé na dočasného zaměstnance; konstatuje však, že společný podnik byl v roce 2018 posílen dalšími třemi smluvními zaměstnanci; dále konstatuje, že jeden uchazeč o dočasné místo byl jmenován na konci roku 2018 a ujal se svých povinností v první čtvrtině roku 2019;

Interní audit

21. konstatuje, že v listopadu 2017 útvar interního auditu (IAS) provedl auditorské práce v terénu v souvislosti s auditem „Omezený přezkum uplatňování standardů vnitřní kontroly ve společném podniku BBI"; bere na vědomí, že podle zprávy Účetního dvora ze situace na konci roku 2018 vyplývá, že společný podnik z větší části zavedl standardy vnitřní kontroly;

22. poukazuje na to, že programová kancelář provedla vlastní hodnocení standardů vnitřní kontroly s cílem posoudit současnou úroveň provádění standardů vnitřní kontroly a přezkoumat podmínky nezbytné k posunu rámce vnitřní kontroly organizace na vyšší stupeň připravenosti; konstatuje, že útvar IAS učinil tři doporučení na podporu a doplnění stávajícího úsilí společného podniku v této oblasti; bere na vědomí, že programová kancelář navrhla související akční plány a útvar IAS je považoval za přiměřené ke zmírnění problémů; se znepokojením však konstatuje, že tři ze standardů nebyly na začátku roku 2018 dosud plně provedeny;

23. konstatuje, že podle výroční zprávy o činnosti jsou téměř všechny standardy vnitřní kontroly považovány za provedené nebo za téměř provedené a pouze několik standardů musí dosud být plně provedeno, jako jsou standardy č. 8 (procesy a postupy), 10 (kontinuita činností) a 11 (správa dokumentů);

24. konstatuje, že v roce 2017 společný podnik ve spolupráci se společným auditním útvarem Generálního ředitelství Komise pro výzkum a inovace zahájil první audit ex-post náhodného vzorku průběžných výkazů nákladů v rámci programu Horizont 2020; bere na vědomí, že druhá vlna auditů byla zahájena v roce 2018, avšak kvůli nízkému počtu auditovaných účastníků ještě není možné z ní vyvodit nějaký závěr;

25. oceňuje zjištění Účetního dvora, že míra zbytkových chyb nepřesáhla práh významnosti a v případě programu Horizont 2020 činila 0,01%;

26. bere na vědomí skutečnost, že Komise provedla průběžné hodnocení činností společného podniku z let 2014 až 2016 a že byl připraven akční plán k řešení vydaných doporučení; konstatuje, že podle akčního plánu bude většina opatření, která mají být přijata v reakci na doporučení, provedena v letech 2018 a 2019 a několik opatření již bylo uskutečněno;

Právní rámec

27. se znepokojením konstatuje, že přestože průběžné hodnocení společného podniku bylo dokončeno v souladu s přesným harmonogramem stanoveným v jeho právním rámci, nemohlo v tomto raném stádiu činnosti společného podniku optimálně přispět k jeho procesu rozhodování;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

28. bere na vědomí skutečnost, že společný podnik spolu s šesti dalšími společnými podniky vydal výzvu k vyjádření zájmu s cílem vybrat až sedm důvěrných poradců, kteří vytvoří síť důvěrných poradců; bere na vědomí, že v návaznosti na to jmenovali výkonní ředitelé v listopadu 2018 dva důvěrné poradce.